

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAPPÉNTEK, 1932 OKTÓBER 28.
TIMISOARA—TEMESVÁR, VIII. ÉVF. 246. SZAM.FŐZERKESZTŐ
VUCHETICH ENDRE DR.

Vége egy ember

...ését hosszú idő után, aki új csapásokon
...haladni. Gömbös Gyula magyar mi-
...sterelnökről van szó, akinek nemzeti
...nkaterve a hit, remény és bizalom
...yessóvájával világítja meg azt az
...t, amelyen nemzetét vezetni kívánja.
...y ember, aki nem egy pártnak, nem
...etlen társadalmi osztálynak a jele-
...akarja megédesíteni, vagy jövőjét
...ánja megalapozni, hanem az egész
...zetet a mai világ vajdó válságából
...vezetni. És ha munkatársai kiváloga-
...ában is úgy tudja magát függetleni-
...i a klikkektől és pártfrakcióktól,
...nt munkaterve összeállításánál a mult
...k hagyományos hazugságától, akkor
...r félíg megnyerte a csatát. Mert a
...nyelem és tehetetlenség hazugsága az,
...gy az államok és kontinensek politi-
...és gazdasági egymásrautaltsága
...nt lehetetlen egyetlen ország határa-
...belül külön világot teremteni. Erre a
...zugságra, mely a bátortalanlás és ké-
...elmesség hullámain viteti az állam-
...visek sajkáját, már reácafolta a leg-
...bb történelem. Olaszországban Mus-
...ini, Törökországban Kemál megmu-
...ták, hogy akaraterővel, tettekreész-
...ggel és okos céltudatossággal mit le-
...t véghez vinni. Függetlenül attól,
...gy más országokban hogyan rágó-
...k a multnak hustól megfosztott
...ntján. Mussolini is, Kemál is szinte
...százados tespedésből és lustaságból
...zták fel nemzetüket. Rendet teremtet-
...k az állami és politikai élet dzsunge-
...en és munkához szoktatták, a nem-
...t építő munkában való intenzív rész-
...ltre kényszerítettek mindenkit. A
...zösség jólétét és javát kötelessége
...nden egyénnek szolgálni, aki ennek a
...zösségnek előnyeiben részesedni akar.
...bból indultak ki és ezt az elvet vallja
... új magyar miniszterelnök is, akinek
...g könnyebb lesz a dolga olasz és tó-
...k elődeinél, mert a magyar nép dol-
...s, szorgalmas és olyan erényekkel
...csekedhetik, melyek a nemzeti össze-
...gást megkönnyítik. Az egész magyar
...zmetet helyesli Gömbös programját,
...ely nemcsak a mának, hanem a hol-
...pnak is szól. Legékeőbb bizonyítéka
...nek az a határtalan lelkesedés, mely-
...el mögéje sorakoznak az összes társa-
...almi rétegek. Mussolini és Kemál után
...ömbös megjelenése a nemzeti politi-
...ák horizontján és újraépítő munkate-
...ük azt látszik bizonyítani, hogy a nem-
...tközi együttműködésnek minden térre
...ló kiterjesztése és ezzel kapcsolatban
...nemzeti szuverenitásnak bizonyos mér-
...kben a nagyobb emberi közösségek ja-
...ára való feladása, legalább egyelőre,
...átterbe szorult. Amint ezt az orosz
...zovjetek példája, a nemzetköziségnek

Maniu az új választói törvény- ben megszünteti a prémiumot

A kormány — miként már jelentet-
tük — foglalkozik a választói reform
megvalósításával. Az Epoca értesülése
szerint Maniu Gyula miniszterelnök-
nek is van egy külön reformjavaslata.
Maniu javaslata a prémiumos rendszert
feltétlenül megszünteti és ezzel együtt
a proporcionalis rendszert is. Ehelyett
Maniu úgy tervezi, hogy életbelépteti a
szavazás mai titkos és listás rendjének

megtartása mellett a megyei rendszert.
Ez azt jelenti, hogy azokban a megyék-
ben, ahol egy párt megkapja az abszol-
ut többséget, az a párt nyeri el az ösz-
szes mandátumokat. Ha ellenben vala-
mely megyében egyetlen párt sem kap
abszolút többséget, akkor a mandátu-
mok elosztása az országos viszonylat
arányában történik.

Az Epoca megjegyzi, hogy a Maniu

javaslatáról szóló hírt magánértesülés
alapján közli és azért nem vállal fele-
lősséget. Hozzáfüzi még, hogy a megyei
rendszer igen káros volna ilyen formá-
ban, mert ez csak még jobban fokozná
az egyes pártok választási erőfeszíté-
seit, még hevesebbé tenné a választási
harcot és alkalmat adna egyes kormá-
nyoknak a kezükben levő hatalom alap-
ján óriási terror kifejtésére.

Felfigyelnek Magyarországon a horvát eseményekre a békerezvizió szempontjából

Hosszabb szünet után — amelyet két
rendkívüli ülés szakított félbe és azok
egyikén megtörtént a Gömbös-kormány
bemutatkozása is — a magyar képvise-
lőház tegnap ült össze ismét. Több be-
jelentés után Fábián Béla napirend
előtt szóvá tette az újabb adóemelést
és kifogásolta, hogy a kormány megint
új adókat ró a lakosságra.

Imrédy Béla pénzügyminiszter el-
ismerte, hogy

a magyar nemzet a tehervise-
lés bírásának legszélére érke-
zett, azonban ennek elviselésé-
re a kibontakozás érdekében
még szükség van.

Weltner Jakab szólalt föl azután
és tiltakozott a Népszava betiltása el-
len. Kijelentette, hogy a Népszava a
jogos kritika határát nem lépte túl és
ha a hatóságnak kifogása volt vala-
mely cikk ellen, állította volna szerző-
jét a bíróság elé.

Korodikátóna János felhívta a
külgügyminiszter figyelmét a jugoszláv
sajtóra, amely Magyarország ellen tá-
madó cikkeket ír. Azt írják a belgrádi
lapok, hogy a horvátországi forradalmi
mozgalmakat magyar részről szítják.
Felhívja a külgügyminisztert, hogy ezt
az inszinuációt utasítsa vissza. Mind-
azonáltal

minden hangoztatása ellenére, szintén
bizonyítja. A közös nagy mentési ak-
cióknak tízéves sikertelen kísérletezései
után a nemzeti önségély eszközeit veszi
igénybe most Magyarország is. Bizonyo-
sak vagyunk benne, hogy a példákat
előbb-utóbb követni fogják másutt is.
Amit a féltékenység, a rosszakarat, az

lísörje figyelemmel a horvát-
országi eseményeket, mert
azok a békerezvizió szempont-
jából még döntő jelentőségűek
lehetnek.

A Gömbös-kormány nemzeti munka-
terve éppen a parlament őszi ülészaká-
nak reggelén került nyilvánosságra. A
munkaterv — amelynek fő irányelveit
már ismertettük — az összes magyaro-
kat pártra, felekezetre és osztályra
való különbség nélkül együttmunkálko-
dáásra hívja föl. A tervezet hangsúlyo-
za, hogy a kormány külpolitikai téren
nem zárkózik el a dunai álla-
mokkal való együttműködéstől,
majd hangsúlyozza a kisebbségi jogok
tisztelben tartását, aztán pedig kör-
vonalazza, hogy a választói jog reform-
ját minő elvek alapján akarja megvaló-
sítani. Következik a közigazgatás re-
formja, a tisztviselők és nyugdíjasok
illetményeinek rendezése, az álláshal-
mozás megszüntetése, az állásnéküliek
elhelyezése és számukra a kisebb álla-
sok szaporítása. A kormány állást foglal
az aranyfedezet fentartása mellett és
szigorú adómorált követel. A termelési
politika tekintetében
fentartja és biztosítja a nem-
zeti kapitalista termelést.
A termelésnek azonban olcsóbbá és
eredményesebbé kell lennie. A vámpo-

litika ugyancsak a nemzeti kapitalista
rendszer érdekeit szolgálja. A szociális
politikában és a munkaközvetítésben
nagy reformokra van szükség.

A kormány nem szándékozik a
munánélkülieknek segélyt ad-
ni, hanem munkát fog nekik
juttatni.

A birtokpolitika terén a hitbizományi
rendszer megváltoztatja a kormány és
pedig úgy, hogy azt a kisbirtokokra és
középbirtokokra is kiterjeszti. A falu
fejlesztését a kormány gazdasági és er-
kölcsei téren előmozdítja. Szükséges a
gyári és a kisipar, valamint a háziipar
megerősítése. Egészséges kereskedelem
teremtésére törekszik és elő akarja
mozdítani az idegenforgalmat. A kül-
kereskedelem erősebb tételét, utháló-
zatok, vasutak és csatornák építését,
valamint a légi forgalom intenzívebbé
tételét igéri. Igéri végül a felekezeti
béke ápolását, a rokkantak, hadiözve-
gyek és hadiárva ügyének rendezését.

Gömbös Gyula miniszterelnök ki-
jelentette tegnap az újságírók előtt, hogy

tervezete tulajdonképpen csak
irányelveket tartalmaz,
amelyeket azonban be is akar tartani.
Az egész sajtó nagy rokonszenvvel fo-
gadta a nemzeti munkatervet.

irigység, a hályogszeműség nem tudott,
vagy nem is akart közös erővel a közös
cél érdekében megvalósítani, azt kény-
telenek lesznek a nemzetegységek külön-
külön megtenni saját erejükből. Hosszabb
az út, melyet így meg kell tenni, áldoza-
tosabb a munka, melyet így el kell vé-
gezni, de a sok balsiker után ez ered-

ménnyel kecséget. És ha majd külön-
külön minden ország és minden nemzet
rendet teremtett a maga portáján, ak-
kor lehet leülni újra egy asztalhoz és el-
kezdeni a nemzetközi együttműködés
munkáját sikerrel ott, ahol most abba-
hagyni kényszerültek az eredménytelen-
ség és kilátástalanság miatt.

Mint macska a forró kását, úgy kerülgeti Franciaország a leszerelési kérdést, melyet újabb meg újabb tervekkel szabotál

A londoni Times foglalkozik az új francia leszerelési tervvel és megállapítja, hogy az a biztonsági garanciára vonatkozólag kötendő szerződésekre kíván támaszkodni. Herriot ezenkívül kívánja egy nemzetközi hadsereg felállítását és kijelenti, hogy ennek a nemzetközi hadseregnek a fejlődése arányában következik be a francia leszerelés. Mihelyt a nemzetközi hadsereg elérné teljes kifejlődését, Franciaország

leszerelése elérné a mélypontot. Az angol lap nem tartja valószínűnek, hogy Amerika helyesli Herriot tervét. Amennyiben a terv a döntő bíráskodást az egyes államok között a versaillesi szerződés alapján akarja megvalósítani, úgy a leszerelési tervet Németország sem fogja elfogadni.

Az a vita, amely Herriot terve fölött a francia kamara külügyi bizottságában megindult és amelyről beszámoltunk, a

bizottság csütörtöki ülésén folytatódni fog. Franklin-Bouillon katonai kérdésekben kényes kérdéseket akar Herriothoz intézni. Herriot a katonai szolgálat leszállítása kérdésében állítólag Weygand vezérkari főnök álláspontjára helyezkedett, aki a leszállítás ellen foglal állást. Rá akarják venni Paul Boncourt, hogy ebben a kérdésben szálljon szembe Herriot miniszterelnökkel.

A devizakorlátozó rendeletek margójára

Árdrágulás, áruhiány, újabb tömeges munkanélküliség súlyos veszedelmek előtt áll az ország, csak az árucsempészeknek virrad fel uja

A devizakorlátozó rendeletek végzetes hatásai már mutatkoznak. Egyetlen feljajdulás az egész ország. Kétségbeesetten tiltakozik az ipar és kereskedelem, de keserves panaszokat hallat velük együtt minden más termelő ág is. A Nemzeti Bank monopóliuma beszéd tárgya ma mindenütt, ezektől a vitáktól hangos az utca, kávéházak, klubok, szakgyűlések, mindenki bőrén érzi a drákói rendelet és pótrendeleteinek végzetes hatásait.

Különösen az árubehozatal terén mutatkoznak e pillanatban a legnagyobb bajok. Az a veszedelem fenyeget, hogy nélkülözhetetlen cikkek csakhamar kifognak. Ami van, annak ára különösen a gyarmatáru szakmában, máris hatalmasan felszokkott.

Csak az infláció alatt mutatkoztak ilyen ugrások máriól-holnapra. A rizs minősége szerint 11 leiről 15-re, 17 leiről 22 leire szokkott föl. A kávé 68 leiről 80 leire és hasonlóan 20—30 százalékos arányokban a többi cikkek árai is.

Kakaóban viszont máris olyan hiány mutatkozik, hogy egyik-másik belföldi csokoládégyár a gyártás időleges beszüntetésének gondolatával foglalkozik. Gyógyszerészeti cikkekben is hiány fenyeget.

A divatszakkáról jobb volna nem is beszélni. Még ha valahogy be is jöhet a különböző helyekről eredő áru, akkor is annyi vámgazolással, az áru eredetét igazoló irattal, komplikált eljárással van összekötve az átvétel lebonyolítása, hogy ugyancsak meggondolja mindenki, szaporítsa-e gondjait ilyen állandósult kellemetlenségekkel.

Ugyanezek a bajok jelentkeznek minden más ágban is. A rövidlátó elkészülhet, hogy egy szép napon nem kaphatja

meg a megfelelő szemüveget, vagy megdrágulhat még a tü is, amilyen drága még soha nem volt.

Ugyanis máris kezdődik a koferezés, a csempészkereskedelem.

Már most is ajánlanak fátyolokat és hasonló kis térfogatu cikkekkel igen drága áron a kereskedőknek alkalmi vállalkozók, akik természetesen beszámítják kalkulációjukba a veszélyt is, amivel az ilyen manipuláció jár.

Talán egyedül a szörmések uszták meg aránylag simán a devizakatasztrófát. Ők még a nyáron szerzik be szükségleteiket, így náluk már csak a folytonos pótlásnál mutatkoznak ezek a mondhatatlan nehézségek. A könyvkereskedők is kevesebb akadályal folytatathatják munkájukat. A nemzetközi könyvkereskedés ugyanis régi patriarchális alapon történik. Nem ritkák ebben a szakmában a félszázados kapcsolatok is. Régi a barátság, régi a bizalom rendszere, így a könyvesek megkapják a hitelt.

Végül, aki azt hiszi, hogy ez a külföldi hajsza legalább a belföldi termelésnek kedvez, az alaposan téved. Vessünk csak szemet arra, hogy mi történik nálunk, itthon.

A devizarendelet hatása a temesvári gyáripar működését annyira megbénítja, hogy nyersanyag ellátásuk már csak na-

pokig elég.

A pamutiparban a devizarendelet kihirdetéséig ugyanis az volt a helyzet, hogy a csehországi fonodák Temesvárott nagyobb lerakatot tartottak és ebből táplálták a fonodák szükségletét. Szombat óta ez is lehetetlenné vált, mert úgy a cseh, mint az olasz fonodák sürgönyileg letiltották a helyi raktárból a nyersanyag kiszolgáltatását, azzal az indoklással, hogy a cseh kompenzációs kasztriba befolyó összegek még nem fizetettek ki és ők további lei-obligót vállalni nem hajlandók. Az olaszok viszont, akik eddig lei ellenében adtak el, most már csak devizacskekkel ellenében hajlandók eladni. Mivel ez természetesen lehetetlen, a legszomorubb kilátások előtt állnak a gyárak, mert

nyersanyag hiányában máris redukálták a termelést s a munkások foglalkoztatását, a közel jövő pedig, ha így marad, majd arra kényszeríti őket, hogy teljesen leállítsák üzemüket.

A devizakorlátozó rendeletek épületes hatásai tehát: árdrágulás, áruhiány és újabb munkanélküliek tömege téli megelapításul, ráadásul az inflációs idők egy improduktív vállalkozásának visszatérése, amely nagy anyagi kárt okoz, ellenben semmit sem használ: zugtözsdek és zugvalutások.

Temesvár és Bukarest között egy tehervonat Turnszeverin-nél összeütközött egy mozdónnyal

Kedden este tíz órakor közvetlenül Turnszeverin vasutállomás bejáratánál a Karánsebes felől érkező gyorsított tehervonat összeütközött egy mozdónnyal. A tehervonat üres petroleumtankokból és élőállatokkal megrakott teherkocsikból állott. Az összeütközés olyan heves volt, hogy a két mozdony és a tehervonat kilenc kocsija elpusztult. Több petroleumos kocsi felborult, azok az állatok pedig, amelyeket az összetört teherkocsikban szállítottak, elpusztultak. A balesetnek három sebesültje van és pedig két vonatkísérő vasutas és egy kalauz. Az anyagi kár jelentékeny.

Az összeütközés következtében a vasuti pálya erősen megrongálódott, ami a forgalomban zavart okozott. A Temes-

várról kedden este hat órakor elindult gyorsvonal utasai kénytelenek voltak átszállani és utjukat egy személyvonat szerelvényében folytatni. Viszont a Bukarestből jövő személyvonat utasai átszállottak a gyorsvonati szerelvényre és azzal utaztak Temesvárra, ahová két óras késéssel érkeztek meg. Ezen a pályán futotta meg utját hazafelé Bukarestből Temesvárra az olcsó gyorsvonal is. Turnszeverinben azonban a vonat kénytelen volt vesztegelni és bevárni, amíg a pályát rendbehozták. Szerdán reggel negyedkilenc órakor a filléres külvonalat végre elhagyhatta Turnszeverint és Temesvárra ilyformán csak délután félkettőkor érkezhetett meg.

Rónácon a Haladókör nagy kultúr délutánt rendez

A rónáci Haladókör vasárnap, október 30-án, délután négy órakor az I. váry-féle vendéglőben nagy kulturális délutánt rendez. A műsort a Haladókörnek a nyitja meg, utána pedig a Haladókör férfikara Resmann Károly vezényletével kórust ad elő, műsor értékes száma lesz Ratiu József dr. orvos népszerű előadása a beteggekről és azok megelőzéséről. A műsor többi részén Redlinger János, Mariska, Urzace Ottika és Janovics L. z. különböző táncokat adnak elő, Vörs Mihály szavai, Janovics Gusztáv zongorázik, Buchinger József énekel, Dóczy József és Springhardt Mandig egy vig jelenetet adnak elő. A műsort a Haladókör énekkarának és zenekarának egy-egy száma fejezi be.

Infláció

és drágulás az orosz gazdasági rendszer eredménye

Moszkvai jelentés szerint a gazdasági helyzet egyre rosszabbodik, ami inflációs politikára készteti a szovjetet. A lius óta Oroszországban minden fedezet nélkül egy milliárd rubel értékű bankjegyet adtak ki. Az inflációnak a következménye az is, hogy néhány hét elől szovjet beszüntette a legfontosabb élelmiszereknek kedvezményes áron való adását. A gyári munkások eddig bocsátást kaptak, amelyekkel az élelmiszereket olcsó áron vásárolhattak. Után azonban a kollektív gazdaságok megengedték, hogy a szabad piacra hozzák forgalomba terményeiket, egész vonalon általános drágulás lép életbe. Ez a drágulás az államot a kényszerítette, hogy — mivel a munkásoknak nem tud olcsó élelmiszereket adni — a munkabéreket tizenöt százalékkal fölemelje.

Akasztófa vár egy szlovenszkói méregkeverő asszonyra

Léva n a múlt tavaszon több emganyan körülmények között megölt. Megindult a vizsgálat és elrendelték Sztankó Márton gazda holttestének exhumálását. Az orvosi vizsgálat megalapította, hogy Sztankót megmérgezte és halálát arzén okozta. Erre még tételemelést tartottak és minden esetben megállapították az arzénmennyiséget. A vizsgálat során megállapították, hogy Sztankó Márton megmérgezte férjét, sőt első férjét és mostoha színtén, ezenkívül pedig saját fiát is akarta tenni láb alól. Gyilkosságok büntőrsége volt továbbá Repiczky Jánosnak és Sztankó Jánosnak. Valamennyit letartották és a komáromi törvényszék tartotta meg a főtárgyalást. A tárgyaláson Sztankó Márton tagadott, többiek ellenben beismerő vallomást tettek. A törvényszék Sztankó Márton közteli általi halálra, a három másik vádlottat pedig egyenként tizenöt-tíz évi fegyházra ítélte. Sztankóné az ítélet kihirdetése után dacosan kijelentette: — Nem bánom, akasszanak föl, náljanak velem, amit akarnak, én kérek kegyelmet, mert nem csináltam semmit.

Repiczky, a felesége és Szeszeniné megrendültek az ítélet hallatára és semmi panaszokat jelentettek be.

Szörmebundák
készen és mérték után,
S Z Ö R M É K
nagy választékban. Javításokat és mindennemű szörmemunkákat olcsón és pontosan vállalok
Farkas Sándor
szücsmester, Józsefváros, Hunyadi-ut 12.
(Renner-ház)

Hatvanezer választási népgyűlésen összejárnak a nácik a centrupárttal Papen kancellár uralmának megbuktatására

A német nemzeti szocialisták sajtója azírja, hogy P a p e n kancellár uralma vé felé közeledik. Pozíciója erősen megingott és nemsokára elérkezik az idő amikor a birodalmi elnök éppen ugy képtelen lesz Papent meneszteni, mint az annak idején Brüninggel tette. A nemzeti szocialista lapok igen bizakodó módon irnak és azt állítják, hogy a nemzeti szocialistáknak már csak egyetlen erő ostromra van szükségük, hogy akcióit teljesen porba tiporják.

Ha Papen november 6-ig nem is bukna meg várakozás ellenére, a választások azonban minden körülmények között megbuktatják.

Hitlerék sajtója szerint azok a pártok, amelyre Papen még valamennyire támaszkodhatna, olyan elenyésző csekély számban fognak szavazatot kapni, hogy alig egy-két mandátumuk lesz. Parlament nélkül, diktatórikus alapon pedig nem lehet tovább kormányozni.

A nemzeti szocialisták különben tárgyalásokat kezdtek a centrupárttal. A tárgyalások célja, hogy a választások ügyében közös platformot teremtsenek.

Az a szándékuk, hogy mindent elkövessenek a két párt választási győzelmé érdekében.

Remélik, hogy kampányuk sikerül és a választás után együttesen átvehetik a hatalmat. Mindkét párt óriási választási propagandát fejt ki és vasárnap Német-

ország különböző részein összesen hatvanezer népgyűlést fognak tartani.

A Papen kormánybiztossága által állásától elmozdított porosz kormány tegnap délelőtt B r a u n miniszterelnök előnöktele alatt minisztertanácsot tartott. Kimondották, hogy tudomásul veszik a lipesei birodalmi törvényszék ítéletét, azonban kémi fogják, hogy a július 20-iki rendkívüli rendeletet vonják vissza, mert Poroszországban immár rend van.

Amennyiben ez megtörténne, úgy ez Papen kormánybiztosságának megszüntetését és a Braun-kormány visszahelyezését jelentené.

kongresszus utolsó napja. Délelőtt tizenegy órakor a belvárosi moziban tartottak a temesvári guttemperrend műkedvelői jól sikerült előadást, délután három órakor pedig a színházban az aradi gyermekpáholy szereplői mutatkoztak be. Az aradi gyermekpáholyak hatszáz tagja van és saját erejéből segíyezi állandóan szegény tagjait. Az aradi anti-alkoholista gyermekpáholy az elmúlt télen naponta százhusz szegény iskolás gyermeknek adott ingyenebédet. Az aradi gyermekek tegnapi színházi előadása nagyon tetszett a szép számban megjelent közönségnek.

Tegnap délben S e l l ő Miksa nyugalmazott magyar államvasuti főfelügyelő és a magyarországi anti-alkoholista szervezetek képviselőjének vezetése alatt a kongresszus résztvevőinek nagyobb küldöttsége — romániai, magyarországi és jugoszláviai anti-alkoholisták — jelent meg a Déli Hírlap szerkesztőségében. A küldöttség vezetője köszönetet mondott a Déli Hírlapnak azért a támogatásért, amelyben az anti-alkoholista mozgalmat részesíti és a kongresszus sikeréhez cikkeivel hozzájárult. Egyben kérte az eddigi jóakaratot a mozgalom részére a jövőben is. A kongresszus résztvevői tegnap este és ma reggel utaztak el Temesvárról.

Kis lepedő alaku törülközőt felejtett bent egy orvos a megoperált női hasüregben

Az orvostudományt különös műtét és kapcsolatban egy huszezer pengős épitési követelés foglalkoztatja. A épitési pert K á l m á n János pátyi ormátus lelkész indította vitéz H o r t h Mihály dr. budapesti nőgyógyász a, aki a református lelkész feleségének hasüregében egy nagy törülközőt felejtett bent. Kálmán Jánosné 1929-ben operálta meg az orvost. Horváth a beteg hasüregét felnyitotta és az rációs területéről kendők segítségével a félre a bélrészeket. Az operáció végeztével Kálmáné hasüregét ismét bevarrták. Napok teltek el, de Kálmáné állapota egyre rosszabbodott. Szörnyű fájdalmak lepték meg, láz gyötörte és négy napon belül a hasa hordóalakúra fordult meg. Kálmán János ijedten fordult az orvoshoz, aki azonban kijelentette, hogy a tiszteletesné hisztériás és a biztatta a lelkészt, hogy bánják meg érélyesen az asszonnyal. A beteg állapota egyre gyengébb lett és már csak árnyéka volt önmagának. Végre is orvosok és tanár vizsgálta meg az asszonyt és kijelentette, hogy valami súlyos daganat keletkezett a hasüregben és ezt újból meg kell operálni. A műtétre csak két-három év után kerülhet sor, mert ennyi idő kellett, míg a beteg szervezete annyira megerősödött, hogy a műtétet kibírja. A műtét alkalmával a tanár meglepetéssel konstata, hogy az első műtétnél Horváth dr. aszalterítő nagyságu kendőt hagyott a hasüregben és ez okozta a betegségét. Előfordult már, hogy tampon,

kötszer, vagy csipesz maradt bent a hasüregben, de hogy egy kis lepedő nagyságu, tömör szövésű vászondarabot felejtettek bent a hasüregben és a beteg mégis életben maradt, erre az orvosi vi-

lágban még nem volt példa. Horváth főorvos tagadni próbált, de a tanárok rábizonyították, hogy ő felejtette a testben az aszalterítőt.

A vonat elé vetette magát egy négy gyermekes család-apa, mert a román nyelv elégtelen tudása miatt elbocsátották a vasúti szolgálatából

Tegnap reggel borzalmas öngyilkosság történt a kisodai állomáson, ahol M a c z ó Lajos negyvenkét éves fűtőházi munkás a resicai vonat elé vetette magát. A szerencsétlen, négy gyermekes családapát három hónap előtt elbocsátották a vasut szolgálatából, mert nem bírta tökéletesen az állományvet. Nem a munkateljesítmény a fontos, nem is a gépek helyes olajozása, pontos üzembehelyezése, a szaktudás, hanem a nyelvtudás. Maczót tehát elbocsátották, csak azért, mert kisebbségi és állítólag hasznavehetetlen volt a román nyelv nem tudása miatt. Majdnem öt esztendőn keresztül meg voltak elégedve a szolgálataival, pontosan teljesítette a kötelességét és az ötödik év végén derült csak

ki, hogy nem tud eléggé románul. Három hónap előtt a leépítettek szomorú légiójába került ez a munkás is, aki feleségét és négy kis gyermekét tartotta el sovány keresetéből. Három hónapig fizetés és végkielégítés nélkül nyomorgott Maczó Lajos, aki más munkát sem tudott találni és ezért a halált választotta. Maczó, aki családjával Ujkisodán lakik, reggel megvárta a resicai vonatot és amikor az elhagyta a kisodai állomást, közvetlenül a vonat előtt a sínre dobta magát. A mozdonyvezető megállította a vonatot, a mentőket is kihívták, de Maczón már nem lehetett segíteni. Holttestét a temető halottasházába szállították. Felesége és négy gyermeke siratja.

A bánási falvak lakosságát szintén felkeresték az anti-alkoholista kongresszus képviselői

Az anti-alkoholisták négy napos temesvári kongresszusa véget ért. A kongresszuson — miként jelentettük — nemcsak a Bánáság, Erdély, a régi királyság és Bukovina valamennyi anti-alkoholista szervezete vett részt, hanem számos delegátussal képviseltette magát Magyarország, Jugoszlávia, Bulgária és Ausztria is. A kongresszus résztvevői a tanácskozássok befejezése után meglá-

togatták a temesvári iskolákat és azokban egy-egy előadást tartottak az alkohol káros hatásairól. Ezenkívül kirándultak több környékbeli községbe is, hogy megismerjék a Bánáságban élő különböző nemzetiségek falusi népét. A meglátogatott falvak lakossága szerint a delegátusok az illetők anyanyelvén beszéltek az anti-alkoholista mozgalomról. Tegnap két műsoros előadással telt el a

Gaal Gaszton

G a a l Gaszton életéről az orvosok tegnap délelőtt már lemondtak. Délen megjelent a nagybetegnél a balatonboglári pap és földalta neki az utolsó kenetet. Reggel különben tüdővizényő lépett föl, amely a katasztrófának biztos előjele volt. Délután két óra és negyven perckor bekövetkezett a halál.

Gaal Gaszton, a magyar politikusok egyik legjelentősebbike és a magyar parlamenti ellenzék kimagasló vezére, 1868-ban született Székesfehérvárott. Már a háboru előtt is képviselő volt, a háboru alatt katonai szolgálatot is teljesített. A magyarországi kommün alatt birtokán élt, a proletárdiktatura bukása után az ellenforradalomhoz csatlakozott, azonban azt hamarosan otthagya, mert nem volt hive a terroristák. 1921-ben tagja lett az egységes pártnak, majd 1921-ben, amikor a Károly-puccs miatt Rakovszky lemondott, a képviselőház elnöke és az egységespártnak is elnöke lett. Később azonban kilépett az egységes pártból, mert nem osztotta annak gazdasági politikáját. Akkor megalapította a független kisgazdapártot, amelyet feloldított és tekintélyes párttá emelt. Mindig higgadt és elfogulatlan politikus volt, amit benne ellenfelei is megbecsültek. Betegsége alatt az ország osztatlan érdeklődése fordult felé. H o r t h y kormányzó és a kormány tagjai naponta érdeklődtek állapota iránt. Elmúlását pártkülönbség nélkül egész Magyarország osztatlanul gyászolja.

Tűzifa
Koksz
Köszén
Faszén
és egyéb tüzelőanyagok legolcsóbban beszerezhetők
Steiner Sándor
tüzelőanyagkereskedésében Józsefv., Hunyadi-ut 50. Telefon 10-12.

Saját orvosa mondja, hogy egyedül csak az „OLLA” megbízható

Ingyen kapja a Déli Hírlapot november elsejéig, ha már most előfizet reá

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY TÉR
4. SZÁM

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 70, negyedévre 200, félévre 380, évente 750 lei. — Külföldre: havonta 100, negyedévre 290, félévre 560, évente 1110 lei, vagy egyenlő értékű valuta. — Nyugdíjasok havonta 60, negyedévre 160, félévre 300, évente 600 leit fizetnek.

Telefon:
2-52 este 10 óra után 14-69
vagy 2-42

A szerkesztésért és kiadásért a főszerkesztő felel.

A „Temesvári Zeitung” nyomda nyomása.

Hideg fürdő a Begában a férfi alapos megijesztésére

A józsefvárosi Begajobb-sor egyik háza előtt este hangos családi perpatvar játszódott le, amelynek az asszony úgy vetett véget, hogy a Begába ugrott. Késő este a begaparti egyik házikó előtt egy asszony dörömbölt az ablakon és sirva kérte a férjét, hogy engedje be a házába. A férj azonban a füle botját sem mozgatta, ami annyira elkeserítette az asszonyt, hogy hirtelen ledobta a kabátját és a víz szélére rohanna a hullámokba dobta magát. A szivtelen férfit ez végre kimozdította a házból és a víz szélén állva most már ő rimánkodott feleségének, hogy ne csináljon butaságot és jöjjön ki a partra. Kilitásba helyezte kegyelmét is és becsületszavát adta, hogy megbocsát az asszonynak. Önagysága azonban, ha vacogó fogakkal is, de élvezte a helyzetet és férje rémületét, mert energikusan kijelentette, hogy inkább befutal a Begába. A férjnek nem maradt más hátra, mint segítségért kiáltani, mire az egyik begaparti korcsmában mulatozók kirohantak a víz partjára és kihúzták az asszonyt.

IDŐJÁRÁS. A meteorológiai intézet jelenti: Enyhe, nyugtalanító időjárás várható, nyugat felől újabb borulással, itt-ott esőkkel. Temesvárott tegnap egész napon keresztül boros idő volt. Hajnalban és délelőtt szemeztett az eső. Az idő hűvösebbre vált és délben a hőmérő mindössze tizenhárom fokot mutatott a nulla fölött.

— Miklós herceg egyelőre nem tér vissza az országra. Az Adeverul azt írja, hogy egyes lapoknak ama hírei, amelyek arról szólnak, hogy Miklós herceg visszatér az országra, meg felelnek meg a valóságnak. Miklós herceg visszatérésének ideje még nincsen meghatározva.

— Disela Pál városi tanácsnok gyászsa. Sulyos csapás érte Disela Pált, Temesvár város pénzügyi tanácsnokát. Edesatyja, Disela Miklós bozovicsi közbecsült földbirtokos, hetvenkét esztendősen meghalt. Disela Pál tanácsnokot gyászsa alkalmából számosan keresték föl részvénytulajdonosok.

— A bányai Magyar Párt ifjusági tagozata vasárnap délután a Magyar Ház alapja javára teadélután rendez a Magyar Házban. Tánc lesz délután hat-tizenkettőig. Kéri a tagozat a magyar társadalom nagybecsű támogatását.

Párbeszéd egy fiatalemberrel, aki Bukarestbe megy mert ott olyan kereseti lehetőségek vannak, melyekről nálunk nem is álmodnak

— Miért, miért akarsz elmenni? — kérdeztem tőle, miután elmesélte, hogy motorszerelő és elektrotechnikus és Bukarestbe akar menni, hogy ott a repülőgépgyárba álljon be. Egy kicsit hallgatott a kérdésem után, aztán mondta csak:

— Tudod, én maradnék itt szívesen, de semmi értelme. Hetedik hónapja lógok már, munka nincs, kilátás semmi, otthon napról-napra szomorubb, nemsokára meg itt a tél. Hárman vagyunk, egyiknek neki kell vágni.

Azt hittem kipróbálhatom, mert megint megkérdeztem:

— Te azt hiszed, odalenn bokrétaival, meg sült galambbal várnak? Vannak ott is elegendően, több is mint kellene, itt meg valahogy itthon vagy.

— Igazad van, felelte, de mégis nagyobb a város, több a pénz, kedvezőbbek a kilátások.

— Honnan gondold, hogy több a pénz odalenn? A válasz, amit kaptam, klasszikus volt. Azt mondta ugyanis tizenkilenc éves barátom:

— Van nekem egy barátom lent, aki taxisoffőr. Annyit keres, amennyit csak akar. De nem úgy rendesen, hanem, tudod, amennyit lopni tud, annyit keres. Ugy, hogy nem csapja le a zászlót, vagy másféleképpen csinál fekete fuvar, de csudájól megy neki. Ő írta, hogy jöjjenek csak le, majd csinálunk

valamit. Neki van ugyanis egy barátja, aki megveszi a repülőgépgyári munkásoktól az alkatrészeket.

— Miféle alkatrészeket?

— Hát azokat, amiket azok munkák között ellopnak!

— Hát lehet ott lopni?

— Hogyne, a bérből ugye lehetne megélni, hát viszik az alkatrészeket, eladják az ismerősnek, annak meg vannak már háverjei, akikre ő rászózza, azok elviszik a kereskedőkhöz, végén megint visszakerülnek a gyárba.

Ezt mesélte nekem az én tizenkilenc éves barátom. Nyíltképpü gyerek a fiu, nagyhajú, sovány, kékszemű és figyellem, hogy lassan foszladozik le róla ormótlan cipője. Most kabátban jár és köhög. A kabátja jó, még dolgos időket hirdet. Idén nem lesz karácsonyra új rend ruha, kabát, cipő. Ha kalácsra jut, ünnepelnek. Ha nem — de még csak októbert irunk, kár előre fejtegni. Csak egy fontos, igen szomorú dolgot kell itt leszögezni. Adva van dolgos emberek becsületes gyereke, aki világleletében a más holmija szentségét tanulta otthon. Jöttek a másfél napok. S már nem szent előtte a másé, senki holmija se szent előtte és természetesen hangon meséli, hogy mások a másét lopják és ő is beállni kénytelen a mások közé, mert becsületesen nem lehet... (cs. k. s.)

— Heintschel Ernő újonnan felszentelt lelkész, néhai Heintschel András volt újságíró fia, vasárnap délelőtt féltíz órakor tartja első miséjét a mehalai római katolikus templomban. A primicián a manuduktori tisztelet Péter Christ István szalvatóriánus atya tölti be, az ünnepi beszédet pedig Schirb Antal előadja. Istentisztelet után a mehalai hitközség egyháztanácsának élén Várneky Géza hitközségi elnök üdvözlő az újmisést.

Svábhegyi

Magsalati
diétás
gyógyintézet.

Szanatórium

már napi 13 P-ért

a legelőkelőbb környezetben legkötele-
tebb szanatóriumi ellátást nyújt

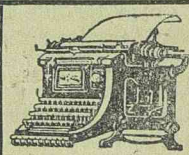
— Véget ért a kolozsvári diáksztrájk. A kolozsvári egyetem diákjai megszűntették a néhány nap előtt kimondott beiratkozási sztrájkot. Az egyetem tanácsa úgy határozott, hogy a hallgatóknak a látogatási díjakat teljesen elengedi, azonkívül pedig ígéretet tett a vizsgadíjak lényeges leszállítására. A diákok tegnap megkezdték a beiratkozást.

— Karikás kommunista vezért elítélték. A budapesti törvényszék Szemák-tanácsa előtt tegnap befejeződött Karikás Frigyes és kommunista társainak pere. Délelőtt elhangzottak a védőbeszéd, majd a viszonválaszok. A bíróság délután két órakor kihirdette az ítéletet. Karikás Frigyes a bíróság bűnösnek találta az állam és a társadalmi rend felforgatására irányuló szervezkedésben és azért négy évi, Kilián Györgyöt ugyanezért háromévesfél évi fogházra ítélte. Koszter Lajost és feleségét nyolc-nyolc hónapi, Horváth Jenőt hat hónapi és Kovács Jánost három hónapi fogházra ítélte a bíróság. A többi vádlottakat felmentették.

Mit tetszik hozzá szólni? Olvasd az egyik lap hírdetései között, hogy fejéshöz értő házimesterpárt keresnek. Te jó Isten! Eddig kerestél olyan házimesterrel, akik a lakossághoz, vagy a közművességekhez értenek, hogy a vízvezetéket, vagy a falakat rendbentartsák. Most ténik meg először, hogy valakin olyan házimester kell, aki a fejéshöz is ért. Szegény lakók! Jaj nekik, akiknek fejéshöz szegődötték ezt a házimestert. Azaz: házimesterpár! Ha majd elfárad a fejéshöz a házimester, folytatja azt a házimester. És viceversa. Bizony a vice versa! A házimester alaposan megfejtette a lakókat és a lakbérrel teli sajtó majd elviszi a háztulajdonosok. Hát nem? Mit tetszik hozzá szólni? (Andorás.)

— Uj külügyi sajtófőnök Magyarországon. Budapestről jelentik, hogy Csáky István külügyi sajtófőnök felmentették állásától. Csáky gróf egyelőre három havi szabadságra megy, amelynek leteltével más beosztást kap. Utódja a külügyi sajtóosztály vezetője Turánszky László miniszteri tanácsos lett.

— Elvetett bizalmatlansági indítvány. Az angol alsóházban a szocialisták bizalmatlansági indítványt nyújtottak be a Macdonald-kormány ellen. A bizalmatlansági indítvány oka az, hogy a kormány a munkanélküli segélyeket leszállította. Az alsóház az indítványt négytízhatvanöt szavattal ötvenöt ellenében elvetette.

Sok felesleges és károsakolt javítástól mentesül, ha írógepeit nálam jó karban tartatja. **Karbantartási átalányok március 1-étől évi 75 leiert.**

Író- és irodagépek szakértői javítása garancia mellett. Kérjen mindenkor részletes árajánlatot. **Móczár szakműszerész** IV. Bonná-utca (a Szechu irodafelszerelési szaküzletben)

* A könyv mindenkié. Elmúlt az idő, amikor a könyv csak egyes kiváltságos emberek számára beszerezhető drága „szellemi táplálék” volt. Ma a magyar könyv mindenkinek olyan elsőrendű szükséglete, mint amilyen a víz, a levegő, vagy a mindennapi kenyér. Ma azonban mindenfelől drágulásról hallunk, addig az Athenaeum, merész elhatározással majdnem összes, nagyon értékes könyvkiadványainak árát új megállapítva, olyan alacsony árakat szabott most meginduló őszi könyvkiadás akciója során, hogy még a legszegényebb magyar ember is a magyar és világnyelvi dalom legszebb alkotásainak egyik vagy másik remekművét olcsón megszerezhet. Az Athenaeum akciója annyit jelent, hogy a magyar könyv immár a nagyimé, mert a falusi kisgazda épugyíráll nekivaló olvasmányt, vagy gazdagában segítő könyvet, mint a magyar iparos, vagy a magyar mérnök, de még a szegény ember is az érdekes, szívnívó regényt a magyar család mindtagja, férfi és nő, fiu és leány egyaránt. Az Athenaeum akciójának nagy jelentősége, hogy egészen olcsóvá tette a magyar könyvet. Epen ezért az idei őszi könyvkiadás legnagyobb eseménye, amely valóra váltotta a nagy gondolatot: a magyar könyv mindenkié. Kérlek a több ezer könyvet magában foglaló hatalmas akció teljes jegyzékét bármely könyvkereskedéstől, vagy a hírlapunknál, Le page től, Kolozsvár.

Csak finoman!

miniszter szigorúan szól:
 Adószedő, viseld magad jól,
 Beszöld meg az adófizetőt,
 Várasd meg négy-öt órát őt,
 Adóját nyomban fogadd el,
 Kinálja, te ne csattanj fel,
 Goromba, se durva ne légy,
 Adí fizet: rá botot ne végy,
 Divarias, jó modor a fő,
 Gondold meg, hogy adóalany ő,
 Gyha késik, ne pofozd, ne rugd,
 A bőrét csak finoman nyuzd.

Kóró Pál.

A Bratianu-család tanácskozása.
 A lapok hirül adták, hogy a Bratianu-család tanácsot tartott, amelyen elhatározták, hogy a liberális párt vezetését háromtagú családi direktórium vezeti. Bratianu Dinu ezt a híradást a szomszédokhoz küldött kommunikéban cáfolja. A családtagok cáfolatot adott Bratianu Gyula is.

Lemondtak a kolozsvári nagytanács tagjai. Kolozsvár város választott nagytanácsát két hét előtt nem tudták összehívni, mert a nemzeti párttagok visszahelyezték, mivel a nemzeti párttagok és a magyar párttagok nem voltak jelenek meg és a gyűlés nem volt összehívható. Hodor Viktor közlése szerint a vezérfelügyelő tegnapra újból összehívta az alakuló gyűlést, amelyet nem lehetett megtartani. A magyar és a nemzeti parasztpárti tagok bejelentették írásbeli lemondásukat. Tették azt, hogy ezzel huszonkét rendes tagot póttag vált ki a nagytanácsból, amelynek értelmében új nagytanácsot választani. A választást valószínűleg novemberben tartják meg.

szabadítjuk álmatlanságától, gyomorszájából, bélrenyheségétől, idegesztésétől, reumatikus fájdalmaitól és sok más bajától, kinyitja. Legyen bizalom! Hozzánk és keressen fel bennünket!
gyógyfürdő (egy havi kúra) 1200 lei.
Neptungyógyfürdő
 Timișoara.

EGYET ÉRT A BALKÁN-KONFERENCIA. Tegnap délután a harmadik napján a balkán-konferencia véget ért. A bolgárokat és albánokat sikerült egy kompromisszummal kibékíteni és azok újból megjelentek a konferencia ülésén. Popovics záróbeszédében hangsúlyozta, hogy a balkáni népeknek együttműködésre van szükségük.

Mindezen mérgezési esetek leküzdésére, melyeket romlott élelmiszerek okoznak, a természetes „Ferenc József” keserűvíz azonnali használata a legbiztonságosabb és leghatékonyabb eszköz. Hires orvostudományi könyvekben felsorolják azt is, hogy a Ferenc József víz többek között mérgezésnél, mint specifikus ellenanyagként kitűnően beválik. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogárakban és fűszerüzletekben kapható.

Bevették istentisztelet alatt egy zsidó imaház ablakait. Máramarosban az egyik zsidó imaház ablakait az istentisztelet idején kövekkel bezúrták. A rendőrség a nyomozás során két zsidót tartóztatott le. A jelek szerint az imaház bezúratásában Manolache Zaka ismert cuzista agitátornak is szerepe van. Szerinte ugyan az imaház ablakait a zsidók verték be, hogy ezáltal a rendőrséget provokálják. Manolache a zsidó vezető a jövő hónapban antiszemita kongresszust rendez Máramarosban és ugyálszik a kongresszus előkészítésére már most megkezdődött.

A Népszövetség pénzügyi szakértőinek nem engednek mindenbe beleszólást

Az aktuális belpolitikai kérdésekről a bukaresti sajtó megállapítja, hogy a kormány jelenleg két kérdés foglalkoztatja. Az egyik az Oroszországgal való szerződés ügye és ebben a tekintetben a kormány többsége Titulescu álláspontját tette magáévá. A második a Népszövetséggel való együttműködés kérdése. Erre vonatkozólag Madgearu és Lugojeanu miniszterek, akik annak idején a Vidával ellentétes álláspontra helyezkedtek, teljes elégtelt kaptak. Maniu Gyula is engedett már a Népszövetséggel való együttműködés tekintetében elfoglalt álláspontjából és ma az a helyzet, hogy a legközelebbi napokban megindulnak a genfi pénzügyi tárgyalások, amelyek a Madgearu és Lugojeanu által teremtett pénzügyi egyezmény szellemében folytatódhatnak. A Népszövetség pénzügyi bizottsága tudvalevőleg Romániába szak-

értőket akar kiküldeni azzal, hogy ezeknek beleszólásuk legyen minden olyan kormányténykedésbe, amely pénzügyi vagy gazdasági természetű műveletre, avagy kezdeményezésre vonatkozik. Ezt a feltételt azonban sem Madgearu, sem Lugojeanu nem fogadták el, hanem olyértelmű módosítást óhajtottak, hogy a szakértők csak bizonyos esetekben szólhatnak bele az ügyekbe és ezeket az eseteket az egyezmény meg is nevezi. Az együttműködést egyébként úgy képzelik el, ahogyan azt a stabilizációs kölcsönszerződésben is lefektették, amely szerződés megállapítja, hogy a Nemzeti Bank mellett működő pénzügyi ellenőrző szakértő milyen esetekben szólhat bele a stabilizációs szerződés keresztültelésebe. Ilyen értelemben kívánják most a Népszövetséggel való pénzügyi együttműködést megvalósítani.

Nem sokat törődik a távoli Kelet új köztársasága azzal, ha a Népszövetség nem ismeri el függetlenségét

A genfi diplomaták száma megszapordott egy új taggal. Bonson-Rea neve és a függetlenségét nemrég proklamált Mandzsuriának meghatalmazott minisztere. Azért jött Genfba, hogy a Népszövetséggel elismertesse az új mandzsui köztársaságot. De nemcsak a Népszövetségnek, hanem a többi európai állammal is akarja — amint maga mondotta — az elismerést kiverkedni.

Bonson-Rea mandzsuriai meghatalmazott minisztert állandóan körülfogják az újságírók, hogy tőle mentől többet tudjanak meg Mandzsuria állapotairól. Elmondotta, hogy Mandzsuria fővárosának neve azelőtt Szangcsau volt, most azonban Hain-Kingnek hívják, ami Új Fővárost jelent. Ott székel a köztársasági elnök, Pu-Ji, a detronizált kínai császár. Eddig nem sokat hallatott magáról, mert mindent jóvá hagy, amit kormánya előterjeszt. A

mandzsui állam kiadta új bélyegeit, amelyeken rajta van az európai ruhás, szemüveges Pu-Ji arcképe. A független Mandzsuriának megörvendezett sok kínai is. Ezek a kínai legitimisták, akiket a tulajdonképpeni Kinában üldöznek, mert vissza akarják állítani a császárságot. Ezek most tömegesen telepesznek Mandzsuriában és onnan vezetik a legitimista mozgalom. Az újságíróknak arra a kérdésére, hogy mi lesz, ha a Népszövetség nem ismeri el Mandzsuria függetlenségét, így válaszolt:

— Ha a Népszövetség nem ismeri el Mandzsuria függetlenségét, ez nem változtat a dolgokon. Mandzsuria, azaz Mandzsui-Kuo, a népek önmeghatározási jogánál fogva alakult meg önálló köztársasággá és ez befejezett jogállapotnak tekintendő még akkor is, ha egyes államoknak nem tetszenék.

— Váloper három halottal. A pécsi törvényszék tegnap mondta ki a választ Franka Mátyás pécsvári földműves és felesége perében. Amikor a volt házastársak elhagyták a törvényszék épületét, az utcán összeesettek, mire Franka hírtelen kést rántott, azzal elvágta a felesége és az anyósa nyakát, majd öngyilkosságot követett el. Mindhárom kórházba szállították, ahol meghaltak.

Minőségben elsőrangú,*választékban nagy, árban versenyen felül olcsó***Baumwinkler és Marx**női- és férfidivatruház
Temesvár-Gyárvaros

— A vonat kerekei levágták mindkét lábát. A Rékás és Topolovec közti vasuti pályán a vonat elütötte Stingaci Demeter hatvanhét esztendőes földmivest, akinek a kerekek mindkét lábát levágták. Életbenmaradásához nincsen remény.

— A magyar operaénekesek és a rádió. A magyar királyi operaház tagjai és a magyar rádió között harc tört ki, amely a studióra nézve kellemetlen következményekkel járhat. A studió ugyanis a művészek fellépti díját száználvalan pengőről száz pengőre szállította le. A művészek nem fogadták el a csökkentést, hanem háromtagú bizottságot választottak, amelynek tagjai tárgyalásokba bocsátkoztak a studió igazgatóságával, azonban eredménytelenül, mert a studió kitartott álláspontja mellett. Az operaénekesek erre szereplésüket a rádióban lemondták.

— Panamata báró. Varsói jelentés szerint Rosenbergről Rozsinkó báró, a lengyel aeroszövetség elnöke, csunya botrányba keveredett. Kiderült, hogy a bialai repülőgyárat, amelynek élén állott, úgy akarta felvirágoztatni, hogy meghamisította a mérleget, ezenfelül pedig nagymennyiségű részvényt nyomtatott, amelyet magas áron adott el előkelőségeknek. Mindezeket kívül kiderült, hogy Rosenberg hatszázezer zlotys váltót irt alá, amelyet azonban nem váltott be. Rosenberg Rozsinkó bárót letartóztatták.

— Bánsági bucsu Budapesten. A magyar fővárosban élő bánságiak évről-évre nagy sikerrel rendezik meg Budapesten bucsujukat, melyen felelevenítik az összes népszokásokat. A rendezés a Bánáti Dalárda égisze alatt Kleitsch Imre dr. kezeiben van és az estély maga, melyet a Vigadóban tartanak, minden esztendőben első kimagasló társadalmi eseménye a téli szezonnak. A Temesvárról legutóbb indult filléres gyors utasait és általában a Bánság közönségét szeretettel hívták meg az idei bucsura. A bánságiak a meghívást el is fogadták és tömegesen kívánnak erre az ünnepekre felutazni a magyar fővárosba. Valószínű, hogy az utazásban résztvesz a temesvári Filharmonia is és énekkarával szerepelni is fog a bucsun. A nagy érdeklődésre való tekintettel a bánságiakat Temesvárról induló ugynevezett filléres gyors szállítja majd Budapestre, melyet előreláthatólag november hó végén rendeznek.

— Keresik a valkányi rablógylkosokat. A valkányi rablógylkosság ügyében a csendőrség több irányban folytatja a nyomozást, de eddig minden eredmény nélkül. A csendőrség ujabban négy férfit vett őrizetbe. Kihallgatásuk során azonban alibit bizonyítottak. Ennek ellenére továbbra is fogságban tartják őket mindaddig, míg állításaik igazáról meggyőződést szereznek. Plank Frigyes bekapcsolódása a nyomozásba, még nem hozott pozitív eredményt.

— A kenyérsütő kemencében lett öngyilkos. Csernovicban Wohle Peiza tizenhét esztendőes leány borzalmas módon követett el öngyilkosságot. Ruháját leöntötte petróleummal, azután belebújt a kenyérsütő kemencébe és meggyújtotta öltözetét. Szülői csak órák múlva találták meg korommal égett testét.

— A könyv életszükséglet! Soha hazugabb tételt nem állítottak föl az emberi javak osztályozói, mint azt, hogy a könyv luxuscikk. A magasabbrendű emberi élet küszöbén épen a betű áll. A kultúra kereteit ma is a könyv határolja körül: A kaledáriumtól a szaktudományos munkáig. A multról való tudásunk őrzője a könyv, jelenünk elviselhetőségének arkánusa a könyv, a jövőben való hit, az élni akarás hirdetője a könyv. Csakhogy ma rendkívüli időkben élünk, — lehetne ellenvetni — a lemondásnak ma nem az akarat, hanem a lehetőség szab határt. A rendkívüli idők jól érzik a könyv előállítását, a könyvkiadót is. Az Athenaeum a legelőkelőbb és legrégebb könyvkiadóvállalatok egyike, épen ezért elhatározta, hogy legértékesebb és legnépszerűbb kiadványait tetemesen lezállított áron árúsítja. Kiváló magyar és külföldi írók szépirodalmi művei, hires tudósok népszerűsítő munkái épen úgy fellelhetők, mint az iparos, a kereskedő, a technikus, a mezőgazda számára irt tanulságos szakkönyvek. S nem feledkezett meg a kiadó az ifjúságról sem. A szülők az idej karácsonyra nagy gondtól szabadulnak meg: minimális áron vásárolhatnak képeskönyvet, mesés-könyvet, ifjúsági iratot gyermekeiknek. Ajánlatos azonban, hogy mindenki mielőbb szerezzék be szükségletét, mert december 20-án az akció megszűnik és ismét a régi árak lépnek életbe. Kérje a több ezer könyvet magában foglaló hatalmas akció teljes jegyzékét bármely könyvkereskedéstől, vagy ahol nincs, Lepagétól Kolozsvár.

— Temesvári női szabó kitüntetés. Megtisztelő kitüntetés érte Haas Herman temesvári iparost, az ismert női szabót. A hivatalos lap közli, hogy Haas Herman a szabászat és szabóság tanárává, egyben pedig a bukaresti szabászi akadémiának most alapított temesvári fiókjá igazgatójává nevezték ki. Haas Herman, aki fia Haas János temesvári mentőtársulati intézőnek, hosszú esztendő óta működik pályáján, amelyet Párisban tanult meg. A szabászi akadémia temesvári fiókjá már a napokban alakul meg és Haas Herman erre vonatkozólag érintkezésbe is lépett az illetékes hatóságokkal.

— A zsidó párt erdélyi központját Máramarosra helyezik át. Muzgálok indult meg a máramarosi zsidó párt ifjúsági csoportjában, hogy a párt erdélyi tartományi központját Kolozsvárról Máramarosra helyezték át. Azzal érvelnek, hogy Máramarosban élnek a zsidók a legkompaktabb tömegekben és egyetlen erdélyi megye sem tudott mandátumot biztosítani a zsidó párt jelöltjeinek, csakis Máramaros. Fischer József dr. képviselő, a tartományi tagozat elnöke, a terv keresztülvitelét támogatni hajlandó.

200 lei

gyönyörűen berendezett szoba és teljes pensió, napi háromszori étkezéssel a

„Windsor Pensió”-ban

Budapest VI. Vilmos császár-ut 7. sz. alatt, — mely összeg szerkesztőségünkben előre lefizethető.

Társas utazásoknál a fenti napi árból 10 százalékos kedvezmény!

Villamos, földalatti és autóbusz megállóhely a főváros központjában.

Hűd-melegvíz, telefon, központi fűtés! ::

— Felakasztotta magát a rendőrségi fogdában. A nagyváradi rendőrség két nap előtt őrizetbe vette Tóth Sándor munkást, aki a rendőri jelentés szerint az államrend ellen izgatott volna. A tartóztatott munkást kihallgatása után a rendőrségi fogdában helyezték el, ahol az elmúlt éjszaka felakasztotta magát. Tegnap reggel már csak holttestét találták meg. A rendőrség az öngyilkosságról jelentést tett a nagyváradi ügyészségnek, amely nem adta meg a temetési engedélyt, hanem a különös haláleset körülményeinek tisztázására elrendelte a vizsgálatot.

* Fábán Béla: 616, 40 ember. Átélt szenvedések, örök élmények, távoli Orszország lelke, Turkesztán végtelen síkja, magyarok keserű vívdása, végtelen vágyak, lobbanó indulatok, leküzdött szenvedések: — a hadifogság ezer emléke egyetlen nagy összefoglalásban, ez Fábán Béla könyve, a fogság nagy és egyetemes regénye. Az író nem a fantázia merész eszközeivel kívánja elragadni az olvasót; többet ad ennél: az életet a maga ezer arcával, keserűségével, fájdalomával, derűjével. Fábán Béla könyvét óriási érdeklődés követte, ezért a 616, 40 ember most az Athenaeum olcsó kiadásában pompás kiállításban, remek borítéklappal a régi 136.— lei helyett 84.— lei, Fábán Ezer ember asszony nélkül szintén 84.— lei minden könnykereskedésben, vagy ahol nincsen Lepa genál Cluj. Kérje az árszállítások nagy jegyzékét.

* **INGYEN KAPJA A DÉLI HIRLA-POT** minden új előfizetőnk november hó elsejéig, ha már most előfizet.

Mozi

Az érzéki száí

Elisabet Bergner legnagyobb filmjének bemutatója a Forumban

... nagy Elisabet Bergner-film, Románia minden városát megelőzve, Temesvárott a Forum-mozgóban került először bemutatásra, nagy, igaz belső szenzációk felejthetetlen élményét hozva. Nem hiába előzte meg a világhír. Ez a film valóban több, mint hangosfilm. Tulajdonképpen testet öltött dráma, tökéletes színpadi illúzió, megtoldva azokkal a korlátlan lehetőségekkel, melyekre csak ez a legújabb művészet képes, úgy térbelileg, mint a színpadon, megfoghatatlanul finom részletek megérezkelését illetően. Ebben a filmben Elisabet Bergner sajátosan egyedülálló művészetének egyetlen árnyalata sem vész el és ugyanezt mondhatjuk partneréről Forstnerről is, akinek alakítása helyenkint egyenesen heróikus magaslatoakra emelkedik. A téma Bernstein Me lo című drámájának filmesített transzpozíciója, egy asszony tragédiája, aki a hitvesi hűség és feltámadó nagy szenvedélyes szerelem között lassankint felmorzsolódva előbb átadja magát nagy indulatának, majd nem tudva már, hogy kötelessége, vagy szerelme tirannikus parancsát kövesse-e, a halált választja végül is megoldásul. Hogy milyen mélységes

skalával játsza meg Elisabet Bergner ezt a szerepet, amelyben az asszonyi szenvedés, a megkívánás, a vágy és a bujkáló gondolatok minden árnyalata, színe ott káprázik, ott játszik, — ezt a játékokat csak az tudja szédítő változataiban felfogni, aki ott ül és szemtanúja Bergner vérző alakításának. Forstner a forró szereplő hegedűművész alakításában Maupassant élesen megrajzolt novelláinak megrendítő emberi igazságával hat. A rendezés eszményi. Pszichológiai rendezésnek nevezhetnénk, amint minden keresett cikornyá nélkül pont azokat a kereteket és helyeket találja meg, hol a drámaiasság legmagasabban feszül és minden jelenetben a legbensőbb lelkiesség kihangsúlyozására törekszik. Még jobban fokozzák a hatást az előtérbe helyezett nagyszerű arcfelvételek, a szemek és a váltakozó arckifejezések minuciózus játékaival mintegy skandálva a szenvedélyes ritmusát. Az érzéki száí tökéletes remekmű. Egyenértékű a színpadok drámáival, ebben az alkotásban elenyészik minden gépszerűség. Eppen olyan maradéktalan gyönyörűséggel szolgál a közönségnek, — mint akár egy Burgszínházi előadás.

A fehér fogolnó a Tivoliban. Közikvánatra a Tivoli-mozgó igazgatósága három napon át ismét bemutatja a legnagyobb sikerű exotikus világfilmet, amelyben a dzsungel életének minden csodája feltárul. A fehér fogolnó címe ennek a nagyszerű filmnek, mely mesébeli vidékeken át egy csodálatos utazással kezdődik és végül egy maharadzsa udvarába vezet, ahol a Kelet minden színpompája feltárul. Leopárdok, oroszlanok, kigyók és mindenrendű veszedelmes vadállatok felvonulása népesíti ezt a filmet, ahol számtalan idegfejesztő szenzáció között annak is tanui vagyunk, hogyan tépnek szét a krokodilusok egy indust. A fehér fogolnót, a

gyönyörű szép európai asszonyt meg akarja ejteni a kéjvágyó maharadzsa, de az utolsó pillanatban láva temeti el palotáját és őt magát is, csak az európai asszony menekül meg férjével. A szenzáció film mindössze három napig látható.

Intelligenciaverseny. Fehér Béla szerkesztésében megjelenő Filmrevü folyóirat most intelligenciaversenyt rendez. Föld tiz kérdést és kíváncsian várja, hányan tudnak azokra helyes választ adni. A versenyzők között értékes díjakat osztanak ki. Az intelligenciaverseny feltételei a Filmrevü legújabb számában olvashatók.

— Wizo megnyitó meeting. A Wizo csütörtökön, e hó 27-én, délután öt órai kezdettel tartja e szezonban első kulturdelutánját a belvárosi zsidó hitközség tanácstermében. Dr. Róth Dezsőné, országos elnöknő tart előadást az idei bécsi Council ülésről és Weinberger Józsa Kolozsvárról beszámol a Wizo palesztinai intézményeiről személyes tapasztalatai alapján. Belépődíj nincs. Vendégeket szívesen lát az elnökség.

— Nagy nyomora miatt öngyilkos lett egy református lelkész. A bihariózségi állomástól mintegy kétszáz lépésnyire a gyorsvonat elé dobta magát Kovács Gábor biharvajdai református lelkész, aki súlyos megpróbáltatások után lelkiileg összetörve, követte el az öngyilkosságot. Kovács Gábor huszonöt esztendőn keresztül volt Biharvajda község lelképásztor, akit a község lakosai szerettek és tiszteltek. A lelkész nagy nyomora előtt menekült a halálba. Hátazér lei államsegélyt ugyanis ezerötszáz leire csökkentették, de ezt sem kapja már hónapok óta. A papi földön termett búzát az adóvégrehajtó vette el tőle és tovább már nem tudott megküzdeni a gondokkal. Végül elkeseredésében a vonat elé dobta magát, amely halálra gázolta. A lelkészt megható gázzspompával temették el.

— Táncoz teadélután a Tiszti Iskolában. A temesvári Román Női Iskolában, október 29-én délután hat órai kezdettel a Tiszti Kaszinó teadélutánban táncoz teadélután rendez, amelynek jövedelmét szegény gyermekek ruházására fordítják. A belépődíj mindenkiért huszonöt lei.

— Az aggok menházának felszentelése Lippán. Pacha Ágost dr. megyepüspök visszatért Lippáról, ahol felszentelte a Notre Dame iskolánál tartásánál közreműködtek Siebig Frigyes lippai plébános, pápai kamarás, Páfan Leonárd radnai ferencendi főpüspök, Plesz József tanítóképzői igazgató, Volk Mihály címzetes apát, Urády Ferenc lelki igazgató, Willjun Mihály püspöki titkár, valamint Sbert Péter az aggenház lelki igazgatója. Pacha püspök a felszentelési tartás után megható beszédet mondott. A felszentelést az aggenházban tartott pi ebéd követte, amelyen a Notre Dame iskolánövérék valamennyi bántágerdélyi házfőnöknői vettek részt.

Hölgyek

szíves tudomására hozom, hogy angol-francia nőidivatszalon 1932. október 23-tól Hunyadi-ut 5. alól

áthelyeztem

Kossuth Lajos-u. 3. számú (Polgári takarékkal szemben. — Kucukrászda mellett). Villamos megálló Arany János-utcánál.

Kiváló tisztelettel Tóth Károly nőidivatsalon

— Műsor előadás a Magyar Házban. A Magyar Párt erszébévtárogzata november 5-én a Magyar Házban nagy szabású kulturstét rendez, amelyet az orosz hadifogságban halt Gyóni Géza költő emlékének szentel. Az estnek kiváló gondossággal szervezett műsorán dr. Kriván Gyula, Kubán Béla, Tajdu Frigyes dr., Lay János dr., Markovics Rodion, hályffy Emil, Csermák Lajos, Nándor, Bakos László, Kubán Endre a Clória-dalegylet szerepelnek. Beszédet tiz és hatvan lei közötti árú lesznek válthatók. Az estélyt a Magyar Ház nagytermében rendezik.

— Agyonéheztette a férjét. A Jászalélen levő Falticeniben férjgyilkos gyanúja alatt letartóztatott Morlonát, aki hat esztendőn keresztül zárva tartotta férjét, a hatvanöt Mortun Emil magánzót, Mortun Mihály ter unokáját. A férfit egy raktárségben találták meg, ahova felesége záratta s éveken keresztül naponta annyi kenyeret adott neki, amely épp arra volt elegendő, hogy a szerencsés ember éhen ne haljon. Amikor a rendőrség behatolt a raktárba, Mortun haldoklott és néhány óra múlva meghalt.

Szerkesztői üzenetek

Buziási vasutas. Levelét megkapjuk és eljárnk benne. Az illető magas vasuti tisztviselő, akire a panasz tázik, jelenleg Bukarestben van, ahon hamarosan visszatér.

Kiszetői előfizető. Néhány napi tizmet kérünk. Az illető kisbank felől részletes információt szerzünk és azt önökkel is megosztjuk.

Érdeklődő. A temesvári ügyvédi mara pontos címe: Baroul avocatilor, misoara, I., palatul administratiei, jul I.

Közgazdaság

A állam bevételeinek fokozása érdekében Madgearu új adórendszer megvalósításán dolgozik

Madgearu pénzügyminiszter nagy- és pénzügyi reform megvalósításán dolgozik. Elsősorban az adórendszer reformálásáról van szó és Madgearu jelenlegi egyenes adórendszer helyében megváltoztatni kívánja azt, hogy ezáltal az állampénztár bevételeinek fokozása lehetővé váljék. A pénzügyminiszter terve az, hogy az új adórendszer valóban megvalósuljon csak az adóreformmal kapcsolat-

ban a miniszter új alapokra kívánja fektetni a közvetett adók rendszerét, amely a fogyasztási illetékek, a cukor, petroléum, alkohol stb. illetékeinek újból való megállapítására vonatkozik. Az új adórendszer már január elsején lépne életbe és a november 15-én kezdődő parlamenti ülészak a jövő évi költségvetés figyelembevételével tárgyalja majd ezt a kérdést.

Mért kellett akkor évek előtt a hitinően prosperáló városi takarékpénztárt ok nélkül megszüntetni

Amikor annak idején, hogy Temesvárosának vezetősége fölvetette egy bank létesítésének tervét. Temesvár már volt városi takarékpénztár, kiválóan működött, de később azt megszüntették a Timisianaba és a végeztették hogy a Timisiana tönkremenése a bankot a bankokkal való fuziója miatt a város csak sokára tudja megvalósítani a bankban levő millióit. A mostani pénzügyi helyzetben szükségesnek mutatja a városi bank létesítése, amely különben más városok is foglalkoznak. A kormány az elmúlt rendkívüli ülésszak alatt törvényjavas-

latot szavaztatott meg, amely a városi bankok felállításának feltételeit tartalmazza. A törvény megjelent a hivatalos lapban. Temesvár városa most újból foglalkozik a városi bank tervével és azt valószínűleg még ebben az esztendőben megvalósítja.

Csak idő kérdése! Szófiaiban jelentés szerint Kosztrinkov bolgár közlekedésügyi miniszter beszédet mondott, amelyben bejelentette, hogy a rossz gazdasági helyzet miatt Bulgária jövátelteli kötelezettségeinek részletét csak ötven százalék erejéig tudja megfizetni. Ha

azonban a helyzet nem javul, úgy a legközelebbi esedékesség idején ennyit sem lesz képes törleszteni. Kijelentette, hogy amennyiben a világgazdasági konferencia nem oldja meg az általános gazdasági kérdéseket, akkor nemcsak Bulgária, hanem a legtöbb európai állam abba a helyzetbe jut, hogy nem tud eleget tenni fizetési kötelezettségeinek és moratóriumot fog elrendelni.

Az importáru kontingentálása. Bukaresti lapok értesülése szerint a kormány immár egészen komolyan foglalkozik az importáru kontingentálásával. A tervet Madgearu vetette föl még genfi utazása előtt és távolléte alatt a kereskedelmi és iparügyi miniszteriumban kidolgozták az erre vonatkozó tervet. A kormány az import kontingentálása ügyében még ezen a héten ankétet tart.

A liszt és kenyér árának szabályozása. A kormány gazdasági tanácsa tegnap tartotta meg első ülését, amelyen Maniu Gyula elnökölt. Az ülésen foglalkoztak az élelmiszereknek egyre fokozódó drágulásával és szükségesnek találták, hogy a liszt és kenyér előállítására bizonyos egységes módozatokat teremtsenek meg, mert csak így válik lehetővé a kenyérárak egységes megállapítása is. A kérdést gazdasági, pénzügyi, jogi és szociális oldalról világították meg és megbízták Lugojeanu ipari és kereskedelmi minisztert, hogy a kormány gazdasági tanácsának pénteki ülése elé konkrét javaslatokat terjesszen erre vonatkozólag.

Az osztrák-román vám szerződés. Tegnap életbe lépett az osztrák-román vám szerződés. Ezzel kapcsolatosan az összes vámhatóságok megfelelő utasításokat kaptak.

Iparosok kongresszusa. A kisiparosok vasárnapi kongresszusára az egész Bányából nagy számban jelentkeznek már a résztvevők az ipari munkaadók szindikátusánál. Eddig körülbelül kétszáz delegátus jelentette be részvételét. Joa nitescu és Lugojeanu miniszterek, akik a kongresszuson szintén jelen lesznek, több képviselő és szenátor társaságában érkeznek.

A temesvári gabonapiacra tegnap némi szilárdulás állott be. A lucerna megfelelő mennyiségű ajánlat miatt valamelyest esett. Árak a következők voltak: óbuza 65C, ujbuza minőség szerint 610—630, tengeri 205—210, ujtengeri 140, árpa 250, sörárpa 310, rozs 485, lucerna 22.—, lóheremag 20.—, tökmag 450, napraforgómag 230, burgonya 150 és 190 lei száz kilónként a bányási feladóállomásra!

Hivatalos valutaárfolyamok. A Nemzeti Bank temesvári fiókjának hivatalos valutaárfolyamai a következők: (Az első szám a vétel, a második az eladást jelentik): dollár 166.50 (168), svájci frank 32.30 (32.75), font 578 (585), francia frank 659 (665), cseh korona 4.95 (5), dinár 235 (260), pengő 21 (23), silling 19 (20), márka 39.85 (40.25).

Mindenféle
szőcmék
legolcsóbban
és megbízhatóan beszerezhetők a
Szőcmé Értékesítő Társaság-nál
IV., Kossuth Lajos-utca 6. sz.
Detailelés engrosáron

Abadits meg a gonosztól!

Déli Hírlap eredeti regénye
Írta: Kisregész Bán András

78. folytatás.

Arra kérem miss Évát, legyen jó és feje be nekem azt a fekete ruhát, amely mister Tenkei temetésén rajtam. Ott találja a ruhás szekrényben. Nem akarok a bíróság elé állni a ruhában, amely rajtam van, mely összegyűrődött.

Kérem, azonnal elmegyek a Tenkei és közlöm a miss kívánságát miss Évával.

Miss Elly még aznap megkapta a ruhát és megkapta a papirost és a levelet is.

Miss Elly délutánon keresztül ott ült a székben a kávéasztal mellett és szorosan írt. Az írást csak akkor szorosan felebe, amikor a vacsoráját hozták, alig nyúlt azonban hozzá és amikor a székbe jött, hogy az edényt kivigye, meglátta, hogy az edény a földre esett, miközben látta, hogy majdnem az egész vacsora érintetlen.

— Nem tudok ma enni, — szökött Elly a székéből kérdő tekintetűre, — nincsen étel.

— Elhiszem azt, — gondolta magában az ór, — akinek kilátása van rá, hogy másnap halálra ítélik, annak nem lehet étvágya.

Miss Elly aztán tovább folytatta az írást. Amikor már jóval kilenc óra előtt elment a székhez, kilenc órakor ugyanis a székbe valamennyi cellájában kívülről jött a villanyt és az azt jelenti,

hogy a foglyoknak mind aludni kell menni.

Kilenc óra után csak bizonyos szabályos időközökben gyul fel egy-egy pillanatra a cellákban a villany. Olyankor, amikor a szolgálattevő ór az ajtóra alkalmazott kémlelő nyíláson bebetekint, hogy meggyőződjék róla, vajjon oda-bent rendben van-e minden.

Dalton Elly befejezte írását és idejében lefeküdt.

Az éj folyamán az ór az ő cellájába is többször bevilágított. Látta, hogy a székre oda van készítve a ruha, amelyet a másnap tárgyalásra délután beküldtek neki. És látta, hogy Elly a fal felé fordulva mozdulatlanul alszik. Ugyanigy szokott aludni más éjszakákon is és az ór nem is talált abban semmi szokatlant.

Csak azon bámult, hogy amíg az igazgatottságtól este nem volt étvágya, most olyan pompásan és mélyen tudott aludni.

— Az ő dolga, — morfondirozott az ór és vállat vonva tovább sétált a hosszú folyosón.

A fogházörnek különben is az volt a legfőbb gondja, hogy kivárja az éjfélt, amikor majd fölvaltják. A fölvaltás bekövetkezett és a szolgálatot átvette a másik ór, aki szorgalmasan sétált föl és alá a folyosón és végezte az ellenőrzést.

Az éjszaka végre eltelt és reggel hat órakor megszólalt az összes cellákban a berregő csengő, amely jelezte, hogy érkezett a fölkelés ideje.

Az ór öt perc leteltével sorra benézett a cellákba, vajjon a foglyok eleget tettek-e a felkelésre való hívásnak.

Valamennyien ébren voltak már.

Csak éppen Dalton Elly feküdt tovább is mozdulatlanul az ágyában.

Az ór erre erősen kopogtatott az ajtón.

— Micsoda fegyvelemsértés ez, — kérdezte önmagától, — különben is hogyan lehet ilyen mélyen aludni, amikor valakinek főtárgyalása van.

A kopogtatásnak semmi eredménye nem volt.

Az ór dörömbölt az ajtón. Elly meg sem mozdult.

Ez már nyugtalanította az ór.

— Itt valami nincsen rendben, — ijedt meg hirtelen.

Izgatottan kereste elő a derékszíjára kötött kulcsesomót.

A keze remegett, amikor a kulcsot bedugta a zárba és megforgatta azt.

Belépett a cellába és izgalomban megfedkezett még a szigorú előírásról is. Nem csukta be maga mögött az ajtót, hanem tárva-nyitva hagyta azt.

— Miss Dalton, — kiáltott hangosan. Semmi válasz.

Semmi nesz.

Az ór egyetlen ugrással ott termett az ágy mellett. Kemény tenyerét rányomta a fogolynő vállára, aztán erősen megrázta azt.

— Miss Dalton, azonnal keljen föl!

Abban a pillanatban azonban elkapta a kezét a leány válláról.

Érezte, hogy Dalton Elly teste merev és hideg volt.

Az erős rázástól a test megfordult a hátára.

Üveges szeme nyitott volt.

Az arc egy halott leány arca volt.

A fegyőrön annyira erőt vett a rémület, hogy erős férfierdei megremegettek.

A következő pillanatban kilépett a cellából és annak ajtaját bezárta a kulccsal.

A főörhöz sietett és izgatottan gon-

jelentette:

— Öngyilkosság történt.

— Hol? — kérdezte az ór nem kevésbé izgatottan.

— Itt a fogházban.

— Melyik cellában?

— Az ötvennégyesben.

— Miss Dalton Elly?

— Az.

A főór a fogházigazgatóhoz rohant. Az őr utána loholt.

Néhány szaggatott, izgatott szóból az igazgató is megtudta, hogy mi történt. Azonnal telefonált Hellis ügyésznek és a fogházi orvosnak.

A cellában nemsokára együtt volt a bizottság. Az orvos megtekintette a holttestet és az első pillanatra megállapította:

— Valóban öngyilkosság történt. Méregzés.

A halott Dalton Elly kezében, amely eddig a takaró alatt volt, megtalálták az írást, amelyet előző napon készített. Az ügyész azt azonnal magához vette és ott a helyszínén fölolvasta a bizottság előtt.

A papiroson kuszált sorokban Dalton Elly pontosan leírta, amit már a vizsgálat során is bevallott, hogy miképpen vette őt rá Baikalov mister Tenkei megmérgezésére és hogyan oktatta ki a mérgező szerzésére.

Azután áttért saját esetére.

— Tisztaban vagyok vele, hogy a bíróság halálra ítélné. Nem akarok ez alól kibujni és magam ítélem magamat halálra. Megmérgeztem mister Tenkeit és most megmérgeztem magamat. Mindkettőnk halálát sztrichnin okozta.

Azután elmondta az írást, hogy Dalton Elly hogyan jutott ehhez a második adag mérgehez.

(Folyt. köv.)

Apróhirdetések

Alkalmazás

Tanoncokat

ügyes fiukat modell asztalosnak, öntőknek és esztergályosoknak felveszünk. IV ker. Friedrich Testvérek. (1466)

Állást keres

Ápolónőnek

ajánlkozik azonnalra középkorú özvegy nő hosszú bizonyítványokkal. Cim a kiadóban. (859)

Adás-vétel

Kis családi ház

azonnal, vagy november 1-re kiadó, nagy kerttel, istállóval és disznóóllal. Érdeklődni Söprényi vendéglő, Freidorfi-ut. (1457)

Perzsaszőnyeget

keletit és belföldit, ezüstöket, ékszerket, antik butort keresek megvételre. Bizományban mindezeket átveszem, esetleg előleggel. **Zalogcédulákat** magas árban veszek. **Sternberg.** (1391)

Britania

fémöntőde Temesvár, (IV., Str. Iancu Vacarescu 7.) vesz legmagasabb napi áron ócska fémeket, bronz, réz, puha ólmot stb. Vállal mindenféle öntvényeket mint bronz, phosphorbronz, sárgaréz, alumínium és egyéb ötvözeteket. (1813)

Veszek Wertheimkasszát

minden nagyságban, iroda és üzletberendezéseket. Oberländer, IV., Fröbl-u. 33. (1962)

Hócipők

a tavalyi szezonból kiárusítási árban. 85.—, 100.—, 120.— leiert. Szörmék bámulatos olcsó árakban. Grossmann Sándor rt., a gyárvárosi szerb templom mellett. (275)

Eladó

teljes felszereléssel, autógummi gőzvulkanizáló készülék, üzem megnagyobbítás miatt. Ugyanott gummi szakmában teljes szakképzettségű segéd felvétetik. Kiss vulkanizáló, Lugos. (1484)

Központi fűtéshez

alkalmas, 1/2 atmosféras, koncessziómentes, 4.82 m² tüzfűlletű Tubulia Wien gőzkazán olcsón eladó. Neptungyógyfürdő, Timisoara. (1945)

Burgonya, nyári rózsa, kék rózsa és fehér, hagyma, bab, liszt és mindenféle takarmány darák, táblasódaráló, háziszappan, mindenkor legolcsóbb napi áron. Házhoz szállítva.

„Gloria“ Casa de Comerț
Fűszerkereskedés Bulv. Carol 66
Telefon 19-02

Butorok

egy használt, politurozott hálószoza 3500.— leiert, egész új szobabutorok 4500—7500 leig, tölgyfa ebédlő 12.000 és konyhaberendezések 1500.— leiert kaphatók. Ugyanott régi butorokat újra átcsérelnek. I., Nádor-utca 3. Érdeklődni a fodrászüzletben. (1475)

Építkezéseket

olcsón vállal nagy aradi cég
Felvilágosítást ad a lap kiadóhivatala.

Lakás

Főútvonalon

4 szobás balkonos modern lakás, ugyanott egy 2 szobás udvari lakás azonnal kiadó. II. ker. Liget-ut 9. I. em. 2. (1474)

Modern 3 szobás

családi ház november 1-ére olcsón bérbeadó. III., Holló-utca 34-b. (1479)

Stülöniféle

Munkájukban támogassuk a vakokat! Tagjaink kosár- és nádszék-fonással háziipó készítésével, zenével és zongora-hangolással foglalkoznak, műhelyünkben mindennemű kosár és kerti butor javítást is vállalunk, levelezőlap hívásra a munkánkért házhöz is meggyünk, a n. é. közönség szives támogatását kéri a „Vakok egylete” Erzsébetváros, Posta-utca 2. (509)

Vegetarianus és dietetikus étterem

Bulev. Reg. Ferd. 11. (Lloyd-sor). Kitűnő dietetikus és vegetarianus konyha, állandó hideg és meleg ételek. Olcsó menü és abonoma rendszer. Szives pártfogást kér a tulajdonos. (1866)

Aranyökör R. T. megnyitás

Elsőrendű italok és ételek olcsó árban, Menü már 20 leiert. Haviabonomában ebéd és vacsora Lei 1000. Egy pohár sör vagy negyed liter jó bor, zónapörkölt, vagy mititei kenyérral 10 leiert. Italok prima minőségben, szives pártfogást kérnek a tulajdonosok. (1921)

Legjobb

és legolcsóbb bádgos és vízvezeték szerelési munkát kapja Tóth Mihálynál, Fröbl-utca 26. (1883)

Ezerjő Étteremben

Str. Eugen Savoya 18, étkezlet a legizletesebben és legolcsóbban Menü és Abonoma rendszerben, étlap szerint házon kívül is. Szives pártfogást kéri a tulajdonos. (1923)

Megnyit bádgos és vízvezeték-szerelő műhely

Szakmámba vágó összes munkákat új és javításokat garancia mellett vállalom. **Kreizer,** Belváros, Jenőherceg-utca 3. (1922)

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, lilium-pudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában a „Fekete Sashoz” Belváros, Szent György-tér.

Legújabb magyar könyv!

Körmendy Ferenc, A BUDAPESTI
KALAND szerzőjétől
INDUL 7.15 VIA BODENBACH
Ára Lei 32.—

Kapható a
„Cultura” könyvkereskedésben
Józsefváros, Hunyadi-ut 15.

Ugyanezen könyvet és még sok ezrel a Cultura kölcsönkönyvtárában a **Déli Hírlap** minden igazolt előfizetője havi 25.— lei kölcsöndíj ellenében olvashatja.

15 leiert egyszer

60 leiert egész hétig

hirdetjük kiadó lakását!

A hirdetés díja előre fizetendő

1 szoba-konyha
Karne, Belváros, Nádor-u. 1.

2 szobás fürdőszobával
azonnal vagy nov. 1-re
Józsefváros, Szeiler Antal-utca 8.

2 szobás fürdőszobás
november vagy december 1-re
Gyárváros, Fő-u. 28. vagy Coronini-tér 22.

3 szobás (fürdő- és előszobával)
november 1-re
Józsefváros, Eötvös-utca 24.

3 szobás fürdőszobával
Gyárváros, Fő-utca 29.

3 szobás modern
november 1-re
Erzsébetvárosi parknál. Közelebbit: Hattyu-u. 6. — (rég. szám) háztulajdonosnál.

4 szobás (olcsón)
Erzsébetváros, Református-ház.

4 szobás modern
november 1-re
Erzsébetváros, Tírol-u. 36. Házmesternél.

5 szobás modern
november 1-re
Józsefváros, Ormos-utca 8.

Szoba
Irodának vagy rendelőnek telefonhasználatnál
Lloyd-sor, Palace II-5.
Telefon 848.

Hirdesse e rovatban kiadó lakását

Rádió

Csütörtök, október 27. Bukarest. Gramofonzene. 2: Gramofonzene. Román és könnyű zene. 7.10: Zenekari hangverseny. 8.30: A Lamermodia című opera előadása. Duci 10.15: Az első honvédegylogezednek karának hangversenye. 1.5: Cigányzenekari hangverseny. 3.45: Hírek. 5: A rádió diáklőlorája. 5: Gramofonzene. 5.45: Hírek. 6: Gazdasági előadás. Kelmay Ilona hangversenye. Paksy Jenő és Kárpát Zoltán képzőművészeti hangversenye. A Salome című opera előadása az operaházból. Utána hírek, majd cigányzenekari hangversenye. Bécs. 12.30: Zenekari hangverseny. 2.10: Gramofonzene. 4.30: Fialat művészek hangversenye. Szórakoztató zene. 9.10: Gramofonzene. 9.40: Zenekari hangverseny. 11.15: Szórakoztató zene. 1.5: A rádiózenekar hangversenye. 6: Népdalok. 6.30: Gramofonzene. Hegedűhangverseny. 10.10: Zenekari hangverseny. 11.15: Szórakoztató zene. 11.40: Kávéházi zene. Milánó. 8: Könnyű zene. Gramofonzene. 9.45: band. Prága. 9.40: Táncczene. 10.30: ganini-hangverseny. 11.20: Orgonahangverseny. Róma. 9.45: raelőadás. Strassburg. 8.30: Gramofonzene. 10: Két francia operett előadása. Stockholm. 7: Gramofonzene. 8.40: tonazene. 10: Gramofonzene. gart. 8.30: Operettrészletek. Hangjáték. 10.40: Régi táncok. A filharmonikusok táncczenéje. 7: Könnyű zene. 10: Cseh zene. Táncczene.

Péntek, október 28. Bukarest. Gramofonzene. 2: Gramofonzene. 6: diózenekar hangversenye. 8.40: Csonzene. 9: A filharmonikusok szimfonikus hangversenye. Budapest. Gramofonzene. 1.5: Zenekari hangverseny. Patak Irma (ének) és Alice (hegedű) közreműködésével Testnevelési tanfolyam. 3.45: 4.30: A rádió diáklőlorája. 5: Petőfi színpad. Oláh Ferenc előadása Hírek. 6: Radosné Bock Hilda belőlokát énekel schrammelzene kísérője. 7.10: Cigányzenekari hangverseny. 8.15: Móríc Zsigmond előadása: idők tanuja. 8.45: Az operaház zenekari hangversenye. Utána hírek jazz zenekar hangversenye Vig énekszámaival 11.45: Magyar filharmonikusok hangversenye. 12.30: Zenekari hangverseny. Gramofonzene. 5.40: Délutáni hangverseny. 9.15: Német-est a szimfonikus közreműködésével. 11.20: Régi slágerek Belgrád. 12: A rádiózenekar hangversenye. 1.5: Gramofonzene. Gramofonzene. 6: Cseh zene. Szimfonikus hangverseny. Milánó Könnyű zene. 8.30: Gramofonzene. 10.15: Szimfonikus zene. Prága. Fuvószenekar hangversenye. 6.30: Gramofonzene. 7: Német dalok. 9.5: harmónikusok hangversenye. 9.45: A Marcia su Roma tizedik évfordulójának megünneplése. Stockholm. Szórakoztató zene. 9: Orgonahangverseny. 11: Gramofonzene. Strassburg. 7.45: Gramofonzene. 8.30: Zenekari hangverseny. 9.45: Jazz-band. Régi francia dalok. Stuttgart. Bécsi zene. 10.20: Kamarazene. Táncczene. Varsó. 7: Táncczene. 9: szimfonikusok hangversenye. 12: zene.

HIRDESSEN

A DÉLI HIRLAPBAN